PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسيس ۱۳۷۹ هـ. ش

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۹۱۱

لسم کال - دويمه دوره، ۹۱۱ مه گڼه، پر له پسې ۱۹۷۸گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د لړم ۱۲ مه - د چهارشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق ذِوالقعدة الحرام ۲۶ مه ۲۰۱۰ د نومبر ۳ مه

د ولسي جرګې د ټاکنو پايلې نامشروع دي

داوسنی ولسي جرګې هغو غړو چې د بريالیو کاندیدانو د لومړي لېست له مخې په تېرو ټاکنو کې پاتې بلل شوي دي، تر دې مخکې هم په کابل کې د اعتراض غونډې جوړې کړې وې، خو پرون خبره لاریون ته ورسېده. بله داچې یادو شویو نوماندانو د پرونې لاریون په ترڅ کې ځینې داسې پاتې راغلي نوماندان هم د ځانونو ملګري کړي وو چې د لومړي ځل لپاره د ولسي جرګې د ټاکنو سیالي ته درېدلي وو. دغو نوماندانو د ولسي جرګې پر ټاکنو بېلابېلې نیوکې درلودې. لاریونکوونکو چې دوسنی ولسي جرګې ځینې غړي هم په کې وو، د خپلو ګڼو نیوکو په ترڅ کې ویل چې په ټاکنو کې زوروزاکانو زور **۳مـخ**

په ایران کې د افغان بندیانو د اعدام لړۍ اوس هم روانه ده

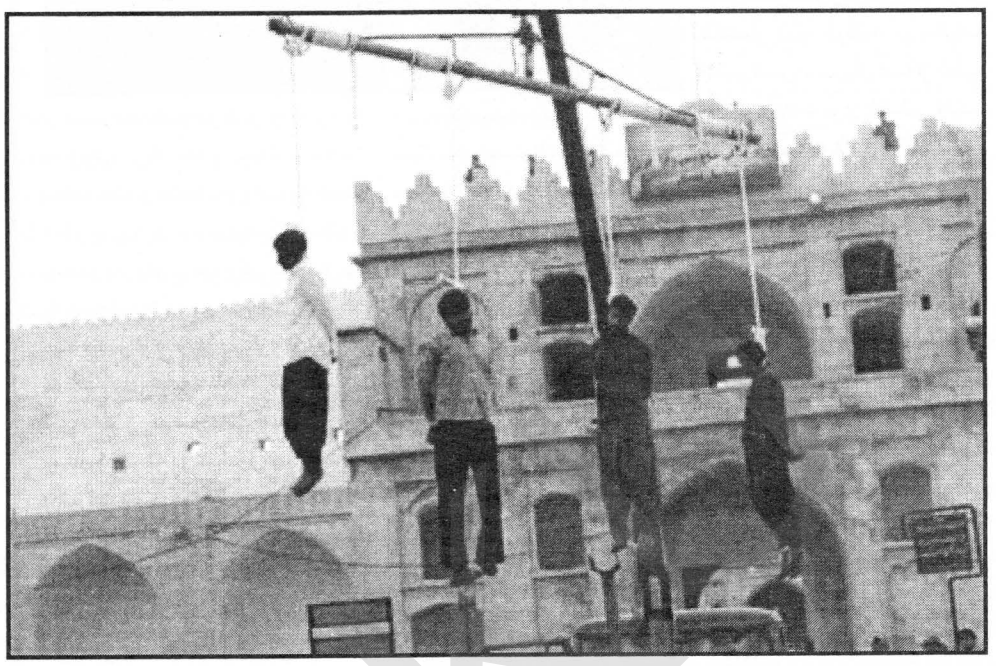

د افغانستان مشرانو جرګه په ایران کې د افغان بندیانو د اعدام د لړۍ د بندېدلو پر وړاندې د افغان چارواکو سکوت غندي او وایي چې پکار ده دې برخې ته جدي پاملرنه وشي.

د مشرانو جرګې د سې شنبې د ورځې په عمومي غونډه کې پر دغې موضوع بحث وشو او سناتورانو د سنا مجلس له مشرتابه وغوښتل چې د موضوع په اړه خپل دریځ روښانه کړي، د مشرانو جرګې غړي حاجي جاوید معروف وویل:) ایران زمور کډوال اعداموي، خو زمور غړي د چا تر غوره نه رسېږي، دا نن هم ټاکل شوې چې دوه کسه اعدام کړي او اوس یوه بله ستونزه چې پیدا شوې هغه دا ده چې جنازې ته هم له مرز څخه د رااړولو اجازه نه ورکوي، په دې توګه هم زمور مړو او هم ژوندیو ته توهین کېږي(سناتورانو له رسنیو هم وغوښتل چې دې موضوع ته په خپلو ورځینو راپورنو کې ځای ورکړي او د چارواکو پام ور واړوي.

د افغانستان مشرانو جرګې پر هکړه وکړه، چې د افغانستان د بهرنیو چارو، عدلیې او کډوالو چارو وزارتونو مسوولین دې د موضوع په اړه راونډو کمېسیونونو ته راوغوښتل شي. د مشرانو جرګې لومړي مرستیال فضل هادي مسلم یار زیاته کړه:)دا یو درد دوونکې پېښه ده او هر ځل په کمېسینونو کې پردې مور بحث کوو، مسوولین چې راغواړو مثبت ځوابونه نه راکوي او یا یې په وس نه ده پوره. نو دا یوه لویه ستونزه ده او د دې ستونزې د حل لپاره باید د نړیوالو اړیکو کمېسیون او د تقنین کمېسیون د همدغه درېیو وزارتونو معینان راوغوړي، د بهرنیو چارو وزارت، د عدلیې وزارت او د مهاجرینو وزارت سره دې خبرې وکړي چې دوی څه مسوولیت لري. د مهاجرینو پر وړاندې څه مسوولیت لري، د قانون پر وړاندې د عدلیې وزارت څه مسوولیت لري چې له خپل افغان نه دفاع وکړي او د بهرنیو چارو وزارت څه مسوولیت لري، دوی دې په ګډه دا کار تعقیب کړي.(دا زادي راډیو د راپور له مخې، دا لومړی ځل نه دی چې د افغانستان د بهرنیو چارو، عدلیې او کډوالو چارو وزارت مسوولین د موضوع په اړه مشرانو جرګې ته راغوښتل کېږي، بلکې تر دې پخوا هم دغه ستونزه د نومورو وزارتونو له چارواکو سره په وار، وار شریکه شوې ده او د هواري په اړه یې ژمنې شوې دي، خو ویل کېږي چې لا هم کیسه زړه په زړه ده.

تلفات غیرنظامیان در افغانستان و اظهارات ضد و نقیض مقام های امریکایی

به رغم ادعاهای مقام های امریکایی مبنی بر کاهش تلفات غیرنظامیان در افغانستان، آمارهای رسمی وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) از افزایش چشمگیر تلفات غیرنظامیان افغان نسبت به سال گذشته، حکایت می‌کند.

به گزارش سایت خبری انتی وار: به رغم ادعاهای مکرر مقام های امریکا مبنی بر کاهش آمار تلفات غیرنظامیان، وزارت دفاع امریکا روز گذشته اعلام کرد، برخی آمارهای محرمانه نشان می‌دهد که در واقع تعداد تلفات غیرنظامیان افغان نسبت به سال گذشته، افزایش یافته است. آمارهای رسمی امریکا از کشته شدن ۱۶۰غیرنظامی به دست نیروهای امریکایی و سازمان ناتو در افغانستان خبر می‌دهد که در مقایسه با همین آمار در مدت زمان مشابه سال ۱۴۴ (۲۰۰۹نفر) ۱۱درصد افزایش داشته است. مقام های امریکایی می‌گویند، این افزایش تا حد زیادی به علت تمرکز نبردها در مناطق شهری قندهار و هلمند بوده است. انتی وار در ادامه نوشت، این افزایش می‌تواند، از بی‌تفاوتی دیوید پترایوس قوماندان نیروهای امریکایی و ناتو در افغانستان نسبت به مرگ غیرنظامیان ناشی شده باشد. پترائوس همچنین، **ص۳**

په افغانستان کې د ډنمارکي ځواکونو موخه سوله او که جګړه؟

د ډنمارک صدراعظم په یوه کتاب کې څرګنده کړې، چې په افغانستان کې د ډنمارکي ځواکونو د حضور یوازې هدف دا دی چې افغانستان بیا د ترهګرو پر ځالې بدل نه شي، نه داچې هلته ولسواکي واکمنه کړي.

لارس لویک راسموسن (Lars Loekke Rasmussen) په خپل کتاب کې، چې تازه چاپ شوی، کښلي: «موږ هلته د دې لپاره عسکر لېږلي چې دا هېواد بیا د تروریستانو پر اډې بدل نه شي، تر دې هم خوا بل هدف نه لرو. موږ په افغانستان کې د دې لپاره نه یو چې تعلیم عام کړو یا دیموکراسي ټینګه کړو.»

د راسموسن کتاب، چې د کیسې له نظره(نومبرې پرون سې شنبه خپور شو. د هغه د څرګندونې د نورو ډنمارکي چارواکو له خبرو سره تویېر لري. پر ۲۰۰۲ چې ډنمارک افغانستان ته عسکر لېږل، ډنمارکي چارواکو **۳مـخ**

گزارش تازه نیوزویک در مورد پرداخت‌های نقدی تهران به مقام‌های افغان:

ایران به برخی از مقام های افغان و سیاستمداران این کشور پول می‌دهد

در تمام ملاقات‌های رسمی بین مقامات دو کشور، ایرانی‌ها مقداری پول نقد به مقامات افغان می‌دهند، تا از منافع ایران دفاع کنند

یک هفته پس از آنکه روزنامهٔ امریکایی نیویارک تایمز پرداخت بسته‌های پول نقد از طرف دولت ایران به دفتر حامد کرزی را افشا کرد، روز گذشته، هفته‌نامهٔ امریکایی نیوزویک نوشت که ایران در ملاقات‌های مقام‌های افغان نیز به آنها وجه نقد پرداخت کرده است.

به نوشته این هفته‌نامه، گرچه در گزارش نیویارک‌تایمز با اشاره به اینکه "مقام‌های ایرانی بسته‌هایی حاوی میلیون‌ها دالر پول نقد را به عمر داودزی، رییس دفتر حامد کرزی، تحویل داده‌اند» موضوع تلاش ایران برای بسط نفوذ خود در افغانستان ذکر گردیده بود، ولی با نقل قولی از حامد کرزی در مورد هزینه کردن این مبالغ برای مصارف گوناگون و کمک به مردم، مسألهٔ فساد مالی در حکومت افغانستان تکذیب شد. با این حال به نوشتهٔ این هفته نامه، دادن پول نقد از سوی حکومت ایران، فراتر از دفتر ریاست جمهوری افغانستان می‌رود و در حقیقت مقام‌های ایران به طور مستمر به برخی از مقامات دولت، نماینده گان ولسی جرگه، سیاستمداران و حتا رهبران مذهبی پول می‌دهند، تا از منافع ایران در افغانستان دفاع کنند. در این زمینه یک وزیر سابق و یک مقام ارشد دیگر در دولت افغانستان که به خاطر **ص۳**

راتلونکی پارلمان

امان الله ایمان

د نوي ولسي جرګې ټاکنې نوري پای ته په رسېدو دي، که څه هم چې د ولسمشریزو ټاکنو په شان په کې پراخې درغلۍ وې، خو بلاخره ټاکنې وشوې. ځکه ناامنۍ هغه تر ټولو ستر خنډ و، چې په اکثره ولایتونو کې لکه چې لازمه وه هغسې ټاکنې ونه شوې، په اصطلاح هسې داوړو یوه پوزه یې ور جوړه کړه. اوس مهمه مسئله داده، چې ایا راتلونکی پارلمان به د تېر په شان له دولت سره بنکر په بنکر وي، او که نه، د ولسمشر تیم به په کې زورور وي او که پخوانی اپوزیسیون؟ په دې اړه ځو ټکي باید په پام کې ونیول شي، ځکه یو خو دا ځل په هېواد کې پارلماني فرهنګ تر دېره په ولس کې دود شوی او هر وکیل چې ولسي جرګې ته راځي، لااقل هغه خپلې دندې خو به پېژني، د تېرې په شان به هواوې نه ګزوي او درسته ورځ به خوبونه نه وهي. او ولس هم دا ځل د تېر په نسبت یو څه پوه شوی و، چې چاته رایه ورکړي او څوک یې اهلیت لري. همدغه علت و چې د تېرې ولسي جرګې تر نیمایي زیاتو کاندیدانو ونه شو کولای چې ولسي جرګې ته لاره وکړي، په داسې حال کې چې تر نیمایي یې نوې ځېرې بریالي شوې دي.

د تېر پارلمان او حکومت ترمنځ د ناندریو له کبله اوس هم ځینې قوانین په نیمه لار کې تعطیل دي او ولس یې تنفیذ ته لاره ځاري، ځینې خو یې په ډېر بد حالت کې تر پارلمان راووتل. اساسي علت یې د دولت او ولسي جرګې ترمنځ ټکر و، یا نې پارلمان د دولت پر وړاندې د اپوزیسیون بڼه غوره کړې وه او تر دېره کومه هماهنګي چې د دغه دواړو ترمنځ لازمه وه، نه ترسترګو کېده، که څه هم ځینو وکیلانو په لوی لاس هم غوښتل چې دغه روابط همداسې معلق پاتې وي او له دغه تناقض څخه یې ګټه اخیسته، خو په ټوله کې دولت هم تر خپلو قانوني بریدو پښې ورا ړولې وې.

په هر صورت، اوس چې څه تېر شوي، هغه تېر شول، خبره د راتلونکې ولسي جرګې ده، په لومړیو کې د ولسي جرګې د مشرتابه موضوع مهمه ده، چې ایا تېرو کسانو ته به وسپارل شي او که نه نوې

څېره به داخل ورته راشي، تر کومه چې سړی فکر کولای شي، داخل ښایي پارلمان د تېر په شان له دولت سره ښکر په ښکر نه وي، په څو دلایلو: اول په ټوله کې له نتایجو داسې ښکاري چې د ولسمشر تیم په پارلمان کې زیات او برلاسی، لکه چې امید و، د مخالف اپوزیسیون تله ډېره په کې سپکه ده. په ورته شان ښایي د ولسمشر هم داخل دې ټکي ته پام و، چې هڅه وکړي داخل د پارلمان له تقابل نه ځان بیغمه کړي. له نتایجو ښکاري چې د تېر په نسبت، د ولسمشر تیم په پارلمان کې برلاسی دی او دا هغه اساسي ټکی دی چې د پارلمان او دولت ترمنځ د تقابل دیوال له منځه وړلای شي. په ورته وخت کې، د دې لپاره چې دغه تقابل په **۲مـخ**

وقتی ما فلم نسازیم، دیگران برای ما می سازند!

۲

وقتی ما فلم نسازیم، دیگران برای ما می سازند!

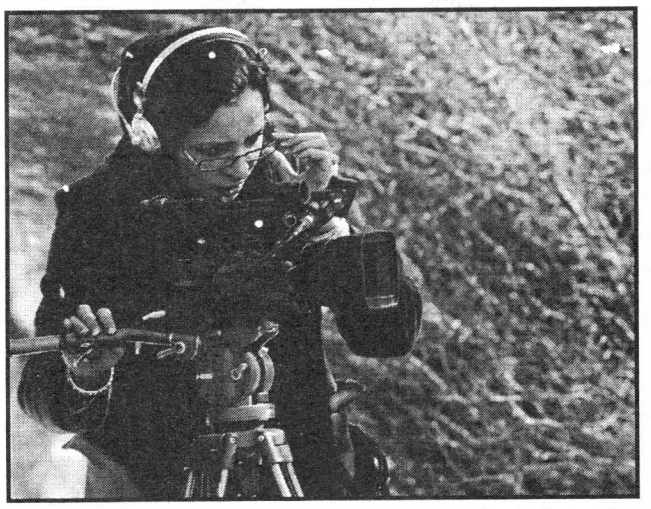

در شرایط کنونی هر وزیر یا مسوولی در هر مقامی بیشتر به فکر تحکیم مقام و منصب و واسطه گری های بی مورد است، لذا وقت آن رسیده به جای رسیده گی بیش از حد به مسایل حاشیه یی سیاست کمی هم به فکر فرهنگ سازی و رشد استعدادهای جامعه باشند. باید گفت، یکی دیگر از موضوعاتی که طی نه سال گذشته در کشور ما رشد و پیشرفت قابل ملاحظه یی نداشته، تولید فلم و ساخت مستند توسط کارگردانان افغانی است.

طی روزهای اخیر یک فلم ساز امریکایی به نام مایک شیردن در حال جمع آوری معلومات برای ساخت یک مستند دربارهٔ میزان علاقمندی افغان ها به پیشرفت های اقتصادی، اجتماعی و سایر عرصه های حیات در کشور می باشد که قصد دارد، نام این مستند را جوش دادن چای درچاینک جنگ بگذارد. این فلم ساز که ظاهرا استاد یکی از پوهنتون های امریکا نیز می باشد، گفته است: پروژه های کاری در افغانستان به چای تشبیه شده و چای تسکین دهندهٔ خستگی می باشد و پروژه های عمرانی نیز، پس از جنگ برای مردم آرامش می بخشد. لذا او می خواهد، تا از هر ولایت افغانستان علاقمندی مردم را به پیشرفت های اقتصادی، اجتماعی و سایر عرصه های زنده گی به تصویر بکشد، تا مردم کشورهای کمک کننده برای افغانستان بدانند که کمک های شان بیجا به مصرف نمی رسد.باید گفت، تاکنون در فلم های ساخته شده در مورد افغانستان، بیشتر صحنه های جنگ و وحشت به تصویر کشیده شده است و اکنون نیز که دیگران قرار است، فلم یا مستندی بسازند، با هدف تبلیغات برای کشورهای خودشان است. علاقه به فلم و تلویزیون در خون و جان افغان هاست که ثبت بیش از ۵۰ شبکهٔ ملی و محلی شاهدی بر این مدعاست و این اهمیت توجه بیشتر دولت به این بخش فرهنگی از وجود ملت را می رساند که متاسفانه در بخش دولتی چندان توجهی به این بخش نشده و افغانستان در صنعت تولید فلم نیز عقب مانده است و همین سبب شده، تا امروز فلم و موسیقی هند در خانه های مردم افغانستان رخنه کرده و علت آن هم این است که تولیدات داخلی افغانستان در عرصهٔ موسیقی و سینما خیلی پایین بوده و نتوانسته، با موسیقی و سینما هندی و یا غربی رقابت کند.

تلویزیون های خصوصی نیز، بیشتر در پخش برنامه های خود به جنبهٔ تجارتی موضوع توجه می کنند و از این رو جلب بیننده بیشتر برای آنان از اهمیت بیشتری برخوردار است. از یک سو سطح پایین و بی کیفیت تولیدات سینمایی افغانستان و از سوی دیگر، تمایل بیشتر افغان ها به محصولات سینمایی هند، آنان را واداشته تا به پخش فلم و سریال های هندی بپردازند. این موضوع تا حدی گسترده است که به نظر می رسد، اگر پخش تولیدات سینمای هند از رسانه های کشور متوقف شود، این رسانه ها با کمبود شدید برنامه های تفریحی و سرگرم کننده رو به رو خواهند شد.

اما موضوع دیگر که نباید ناگفته گذاشت این است که برنامه های امروزی تلویزیون همه تجارتی شده است و مسألهٔ پیدا کننده، تمویل کنندهٔ برنامه در درجهٔ اول قرار دارد و متاسفانه کمتر کسی بالای کیفیت و نوعیت و تاثیرات مثبت و منفی آن در جامعه فکر می کند. اکنون سریال ها خارجی تمام نشرات تلویزیون ها را در انحصار خود گرفته، در حالیکه اکثر این سریال ها از نظر کلتوری عنعنوی افغانی فاسد کننده و موضوعاتی در خود دارد که برای جامعهٔ افغانستان خطرناک است. مانند زنی که در یکی از این سریال ها طفلی به دنیا می آورد که حاصل ازدواج نبوده، اما او را هیچ کار نشده و طفل هم به عنوان عضوی خانواده پذیرفته می شود؛ در حالی که در کلتور فرهنگ ما به خاطر رابطهٔ نامشروع جنسی، زن کشته و مرد سنگسار می شود.

با همهٔ این تفاصیل می توان گفت، برداشتن این برنامه ها از نشرات تلویزیون ها منبع اصلی تفریح بسیاری از افغان ها می شود و یک حرکت ناپسندیده است، ولی از سوی دیگر، باید وزارت اطلاعات و فرهنگ نیز، به فکر جایگزینی مناسبی برای این سریال های غیراسلامی و سریال های چند هزار قسمتهٔ هندی باشد.

می توان مدعی شد که اگر هزینهٔ خرید سریال های خارجی که به قیمت تمام خریده می شود و همچنان هزینهٔ دوبلهٔ آنها همه یک جا صرف ساختن سریال های افغانی شود، ما از چند جانب نفع خواهیم برد؛ در درجهٔ اول سبب رشد استعدادها از نویسنده و فلمنامه نویس گرفته تا بازیگر هنرمند و کارگردان می شود و همه تشویق می شوند، تا استعداد خود را به کار اندازند.

از سوی دیگر، ساخت فلم توسط هنرمندان افغانی سبب رشد فرهنگی خود ما می شود؛ چرا که سریال های خارجی خصوصاً هندی بسیار باعث تضعیف فرهنگ شده و می شود و فرهنگ غیرملی و غیردینی را ترویج نموده که خواه ناخواه بخورد ما می دهد که اگر سریال ها افغانی باشد، این مشکل رفع می شود.

با سریال های افغانی خوبتر، زودتر، بهتر و بیشتر می توان مخاطبان را آموزش داد؛ چرا که سریال افغانی با فرهنگ و عنعنات و داد و گرفت های روزمرهٔ مخاطبان تجانس و هماهنگی دارد. طبعاً واضح است که مردم به سریال افغانی که کیفیت و محتوای قوی داشته باشد، زودتر علاقه مند می شوند، تا سریال های خارجی که با رسوم و عنعنات آنها همخوانی ندارد. اهمیت دیگری که این موضوع دارد، این است که تولید فلم سرمایه را در داخل کشور نگه می دارد و تمام هزینه ها از اول گرفته تا آخر در داخل صرف می شود که از لحاظ اقتصادی خودش نوعی کمک به اقتصاد کشور است. حتا استفاده و به کارگیری از منابع داخلی که تمام امکانات اشخاص و مکان ها در داخل موجود است، باعث به کارگیری افراد مسلکی و استفاده از هنر و تجربیات آنها می شود. به گزارش شبکهٔ اطلاع رسانی، این موضوعات اهمیت توجه بیشتر مسوولان محترم مربوط را می رساند که وقت آن رسیده به جای رسیده گی بیش از حد به مسایل حاشیه یی سیاست کمی هم به فکر فرهنگ سازی و رشد استعدادهای جامعه باشند. در شرایط کنونی هر وزیر یا مسوولی در هر مقامی بیشتر به فکر تحکیم مقام و منصب و واسطه گری های بی مورد است و همین موضوع سبب گردیده، تا دیگران برای ما تصمیم بگیرند و حتا آنها برای ما آنگونه که می خواهند، فرهنگ سازی نمایند.

با این حال امید داریم، روزی فرا رسد که تلویزیون های ما به درجهٔ خودکفایی محتوایی و فرهنگی در عرصه های مختلف دست یابند.

د لیزبون غونډه او د افغانستان دلی دلی ستونزې

تمه کېږي چې د افغانستان د حالاتو د ارزولو او افغان امنیتي ځواکونو ته د مسوولیت د سپارلو د څرنګوالي په موخه د نړۍ د لویو هېوادونو د استازو په ګډون د روان نومبر میاشتې په څو راتلونکو ورځو کې په پرتګال کې یوه غونډه جوړه شي، دغه غونډه چې د دې هېواد په لېزبون ښار کې جوړېږي، اټکل کېږي چې د افغانستان ولسمشر حامد کرزي او ولسمشر اوباما هم په کې ګډون وکړي. په دې غونډه کې به اصلي موضوع د افغانستان د امنیتي حالاتو څېړل او ورسره جوخت افغان امنیتي ځواکونو ته د مسوولیتونو او چارو د سپارلو پر سر خبرې اترې وي.

د افغانستان په تړاو دغه نړیواله غونډه په داسې حال کې جوړېږي، چې په دې وروستیو کې افغان دولت د غربي ډیپلوماټانو او چارواکو تر سختو نیوکو لاندې راغلی. د دغو نیوکو په لړ کې لوبدیځو چارواکو هڅې کړي، چې په افغانستان کې د وضعیت خړپړتیا او خرابۍ پړه ټوله پر ولسمشر کرزي او د ده پر کاري ټیم ورټپ کړي او همدا راز لوبدیځې رسنۍ هم د راز راز رپوټونو په خپرولو سره، هڅه کوي، د ده د دولت لپاره نوې پلمې او بانې وتراشي.

په هر صورت، که واقعیتونو ته ځیر شو، په افغانستان امنیتي حالات او اوضاع د تېرو لسو کلونو په بهیر کې، نه یوازې د ښه کېدو پر مخ نه ده تللې، بلکې د هرې ورځې په تېرېدو سره نوره هم پېچلې او کړکېچنه کېږي. په تېرو کلونو کومې مرستې چې د نړیوالې ټولنې له خوا پر افغانستان لورول شوي، نږدې نیمایي (۴۰) سلنه یې په هېواد کې د امنیتي چارو پر سمبالښت لګېدلي. له دې نه اخوا، د دغه هدف د ترلاسه کېدو په خاطر، په کافي اندازه پرمختللې وسیلې او تجهیزات هم د هېواد د امنیتي ارګانونو په واک کې ورکړل شوي دي. خو له دې ټولو سره سره بیا هم په هېواد کې، د امنیتي ستونزو او ناورینونو لمنه مخ په پراخېدو ده او نن مور او تاسې ګورو چې د هېواد د پلازمېنې په ګډون د هېواد زیاتره سیمې په بې کچې توګه له دغو ستونزو سره لاس او ګرېوان دي.

داسې ښکاري چې زمور د هېواد د ناامنیو په تړاو، په ټېر وختونو کې د ستونزې اصلي او بنسټیز لاملونه له پامه غورځېدلي او په دې برخه کې د ډېر پام فرعي مسئلو ته شوی. هغه څه چې تر دېره بریده په دې اړه جوت دي، داخلي لاملونو دي. په امنیتي ستراتیژیو او تګلارو کې د مشکلاتو او په امنیتي ادارو کې د پراخ فساد شتون هغه موضوعګاني دي، چې په دې تړاو، تر ټولو وړاندې تر حساب او کتاب لاندې راځي. له دې نه اخوا، د چارو په پر مخ ببولو کې د افغان دولت ناسالم مدیریت او ټګي او پر بې ګناه افغانانو د بهر نیو ځواکونو د بې دریغو بمبارۍ دوام هم د یادولو وړ دی.

پر دې بنسټ، که نړیواله ټولنه غواړي، چې د دغې ستونزې د حل په موخه غښتلي او پیاوړي ګامونه واخلي او نور د دوی پښې د افغانستان له کندې څخه سپکې شي او نور د دوی د سرتېرو وینې پر افغان خاوره تویې نه شي، نو اړینه ده، چې په افغانستان کې پر روانو امنیتي او پوځي ستراتیژیو بیا له سره غور او کتنه وشي، د دې تر څنګ باید ټول هغه لاملونه چې په افغانستان کې د ناامنۍ اصلي جړې بلل کېږي، وڅېړل شي او د له منځه وړلو په لاره کې يې جدي او کوټلي ګامونه پورته شي، له دې پرته به ستونزه بیا هم پر خپل ځای پاتې وي؛ نه به يې افغان امنیتي ځواکونه او نه هم کوم بل بدیل قوت د راقابو کولو وړتیا او توان ولري او په دې تړاو هره هڅه به بیا هم د پخوا په شان ناکامه او پڅه وي.

راتلونکی پارلمان ...

اصل ریښه کې وچ شي، نو ښه داده چې د پارلمان راتلونکی مشرتابه هم د دولت پلوی وي او تر دېره ګمان هم دادی چې دغه ځوکی د ولسمشر یو تکړه ملاتړی ترلاسه کړي، چې ښایي دا به استاد سیاف وي، د دې خبرې علت دادی چې استاد سیاف تېره پلا هم دغه ځوکی ته کاندید و، خو ترکومه چې معلومات شته، د ولسمشر کرزي ټیم د تېرې پلاد ځینې سیاسي ملحوظاتو له مخې قانوني ته رایه ورکړې وه او همدغه علت و چې استاد سیاف د قانوني پر وړاندې وبایلله او تر دېره پورې تېره پلا بهر نې لاسونه هم داستاد سیاف په ماته کې دخیل وو، چې ښایي کرزی دا کار دا پلاونه کړي. علت دادی چې تر دېره خو یو هغه سیاسي ملحوظات له منځه تللي، او بل استاد سیاف د کرزي د هغو پلویان له ډلې دی، چې ولسمشر وروړاندې زیات حساب کوي او ښایي ولسمشر هم دا محاسبه له ځانه سره کړې وي چې که تېر ځل نه وه، دا ځل خو باید استاد سیاف دغه ځوکی وګټي. په عین وخت کې استاد سیاف هم تر دېره خپل موزون ټیم په پارلمان کې لري چې خپل ټیم جمع د ولسمشر ملاتړ، مساوي د پارلمان مشر توب ترلاسه کول. دا چې ولسمشر په راتلونکي پارلمان کې خلاص لاس ولري، نو ددې لپاره د سولې عالي شورا مهم چانس و، چې استاد رباني يې له پارلمان څخه ورباندې ګوښه او هغه شورا له دې پرته هم د دولت په منګولو کې ده او کوم قانوني او اجرايوي صلاحیت او دایمي وجود نه لري او که وي هم وجود يې دومره سړي ته د سر خور نه جوړوي چې دا استاد رباني عدم موجودیت په پارلمان کې د اپوزیسیون له کمزوریتوب او د ولسمشر د ټیم له برلاسیتوب سره خورا زیاته مرسته کولی شي. نو د تېر پر خلاف، دا ځل ښایي پر پارلمان تر دېره د ولسمشر سیوری غوړ پدلی وي او د تېر تقابل ریښې ټولې شوې وي، چې دا کار د چارو د همغیر توب لپاره یو مهم ګام دی، خو د پارلمان د مشرتابه درایت هم په دغه هماهنګۍ کې بې اثره نه دی او جدي اړتیا ده ورته، دا به دوخت پر بکړه وي چې راتلونکی پارلمان او مشرتابه به يې د افغان ولس د شته واقعیتونو پر وړاندې له څومره درایت څخه برخمن وي.

ایران به برخی از مقام های ...

حساسیت موضوع ترجیح داده‌اند بدون ذکر نام خود با نیوزویک گفتگو کنند، می‌گویند که رنگین دادفر سپنتا، وزیر خارجهٔ وقت افغانستان، در جریان یک سفر رسمی در ماه مارچ سال ۲۰۰۹ به تهران به مقام‌های ایرانی گفته بود که چادرهای سیاه رنگی را که زنان ایرانی بر تن می‌کنند، می‌پسندد.

به گفتهٔ این دو مقام آگاه، هنگام ترک تهران یکی از مسوولان وزارت خارجهٔ ایران بسته‌یی حاوی پارچهٔ چادری برای همسر آقای سپنتا به وی هدیه داد، اما وقتی آقای سپنتا و همسرش در کابل این بسته را باز کردند، متوجه شدند که حدود ۵۰ هزار دالر در داخل این پارچهٔ چادری پیچیده شده است. آقای سپنتا فوراً موضوع را به حامد کرزی گزارش داده و به وی پیشنهاد داد، این مبلغ را فوراً به ایران بازگرداند. منابعی که با نیوزویک مصاحبه کرده‌اند، می‌گویند، حامد کرزی به آقای سپنتا گفته است که در مورد دادن این پول سکوت کرده و گفته که برای ایرانیان آبروریزی نکند. وی به وزیر خارجه خود توصیه کرده است که از این پول برای تأمین هزینه‌های وزارت خارجهٔ افغانستان استفاده کند. وزیر خارجهٔ سابق افغانستان در تماس با مجلهٔ نیوزویک دریافت این مبلغ را تأیید کرده، ولی جزییات بیشتری در این مورد نگفته است؛ غیراز این نکته که وی این پول را به وزارت مالیهٔ افغانستان تحویل داده است. وحید عمر، سخنگوی حامد کرزی، نیز به مجلهٔ نیوزویک گفت که رییس جمهور و آقای سپنتا موافقت کردند که این مبلغ باید به وزارت مالیهٔ افغانستان تحویل داده شود، تا در مجاری قانونی هزینه شود. هیچکس این پول را برای مصارف شخصی هزینه نکرده است. نیوزویک به نقل از یک وزیر سابق دولت افغانستان نیز نوشته است که در تمام ملاقات‌های رسمی بین مقام های دو کشور، ایرانی‌ها مقداری پول نقد به مقام های افغان می‌دهند. به باور کارشناسان، این گزارش نیوزویک و گزارش خبرنگار روزنامهٔ نیویارک تایمز که در ارتباط اخذ پول رییس دفتر کرزی از ایران بود، می تواند، دامنهٔ فساد و بدبختی های مردم افغانستان چند برابر سازد؛ از سوی دیگر، این نوع بهانه جویی امریکا برای رییس جمهور کرزی و دولت وی نیز می تواند باشد.

تلفات غیرنظامیان در افغانستان و ...

تعداد حملات هوایی به مناطق پرجمعیت در جنوب افغانستان را به میزان چشمگیری افزایش داده است. مقام های امریکایی می‌گویند، پترائوس برای افزایش روحیهٔ نیروهای امریکایی، بسیاری از محدودیت‌های ایجاد شده از سوی استنلی مک کریستال، قوماندان سابق این نیروها را لغو کرده و این در حالی است که افزایش تلفات غیر نظامیان، خود می‌تواند عواقب منفی دیگری در پی داشته باشد

د ولسي جرګې د تاکنو پایلې ...

او جعلي کارتونه کارولي او یو ډېر شمېر خلک له رایې ورکونې څخه محروم شوي دي. خو د تاکنو خپلواک کمېسیون وایي، چې ددوی او د تاکنیزو شکایتونو د کمېسیون ارزونې لا هم پای ته نه دي رسېدلي او دا ډول نیوکې مخکې له وخته دي. د تاکنو د کمېسیون چارواکي وایي چې د تېرو تاکنو مشروعیت دافغان حکومت او نړیوالې ټولنې له خوا منل شوی دی. دغه لاریون چې د کابل ښار په زړه کې پیل شوی و، د سختو امنیتي تدبیرونو په ولکه کې په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د ځانګړي استازي تر دفتر یونما پورې وغځېد. د ملګرو ملتونو ملتونو ددفتر مخې ته ببلابېلو پاتې راغلو نوماندانو وینا وې کړې او په تاکنو کې ادعا شوې درغلۍ یې په ګوته کړې.

له تقلبي کارتونو نه په پراخه اندازه ګټه واخیستل شوه، رنګونه یې تقلبي وو، له یوه مرکز نه دوی په اوو کاسټرونو کې رایې اچوونکي وبل مرکز ته لېږدول کېږي، خپلې ګوتې پاکوي او بیا رایې اچوي. په پای کې یو لنډ پرېکړه لیک وشو چې د ولسي جرګې تېرې تاکنې په کې نا مشروع بلل شوې وې: "ترسره شوې تاکنې د هېواد د نافذه قوانینو او د افغان ولس د ارمانونو او روا ګټو پرخلاف، یو بې شرمانه سازش بولو، تېرې تکنې قطعاً نامشروع ګڼو، اعلان کوو چې د ملي یووالي د ټینګښت، د قانون د پلي کولو او د ملي ګټو د خوندیتوب پورې به زموږ هلې ځلې دوام لري." خو د تاکنو خپلواک کمېسیون وایند نور محمد نور د یو شمېر پاتې راغلیو نوماندانو د دغو ټولو نیوکو په ځواب کې وویل چې لا هم د دوی ارزونې روانې دي. د ښاغلي نور په وینا، د تېرو تاکنو مشروعیت افغان حکومت او نړیوالې ټولنې منلی دی: "که څه هم د تېرو تاکنو په ځینو محلونو کې په عمدي ډول درغلي شوي، خو دغه تاکنې مشروعیت لري، موږ له ټولو کاندیدانو څخه غوښتي وو، چې د درغلیو ځایونه مستند کړي، تراوسه د تاکنیزو شکایتونو کمېسیون دغه درغلي ارزوي. د ولسي جرګې د تاکنو مشروعیت نه یوازې په داخل کې، بلکې د نړیوالو سازمانونو له خوا هم منل شوی دی." د اوسنۍ ولسي جرګې ځینې پاتې بلل شوي غړي یوه اونۍ مخکې هم په کابل کې راټول شوي وو. د بې بي سي د افپاک پر بنسټ، د افغانستان د ولسي جرګې تاکنې د تېرې وړې میاشتې پر ۲۷ تر سره شوې، چې لومړنۍ پایلې یې نژدې درې اونۍ وړاندې په ډاګه شوې او تاکل شوې ده چې وروستۍ پایلې د شکایتونو تر ارزولو وروسته په راتلونکو دوو اونیو کې په ډاګه شي.

په افغانستان کې د ډنمارکي ...

ویل چې پوځیان به یې په افغانستان کې د ولسواکۍ له رامنځته کولو سره مرسته وکړي. خو راسموسن په خپل کتاب کې اعتراف کوي چې «د افغانستان لپاره د لوېدیځ له لوري ځینې په پام کې نیول شوي هدفونه ریالیستیک نه و، بلکې موږ دا هدفونه د دې لپاره خپل کړي وو، چې په افغانستان کې د خپل حضور دلایل ورباندې توضیح کړو.» تر دې مخکې امریکایي چارواکو هم، چې یو وخت یې د مارشال پلان خبرې کولې، خپل هدفونه بدل کړي دي. امریکایي چارواکو په وروستیو دوو کلونو کې بیا بیا ویلي چې دوی په افغانستان کې د هغې دیموکراسۍ تصور نه شي کولی چې په لوېدیځ کې ده. د تاند د راپور له مخې، ډنمارک په افغانستان کې ۷۵۰ سرتېري لري چې اکثره یې په هلمند کې مېشت دي او تراوسه پورې یې ۳۸ سرتېري وژل شوي دي. له بلې خوا سویډن وایي چې له افغانستانه به خپل حربي ځواکونه د ۲۰۱۲ او ۲۰۱۴ کلونو ترمنځ وباسي، خو غواړي چې په افغانستان کې یې ملکي چارې دوام ولري.

شورای عالی صلح افغانستان؛ ...

غیبت دولت افغانستان در مدیریت تعامل با گروه‌های مخالف، با توجه به نوع مواضع این گروه‌ها نسبت به دولت، می‌تواند منجر به قرار گرفتن موجودیت دولت فعلی به‌عنوان موضوع تعامل و گفتگو میان گروه‌های شورشی با طرف‌های خارجی، شود.

۳- به نظر می‌رسد، تلاش دولت افغانستان در راستای پیشبرد مستقیم روند مصالحه با گروه‌های مخالف، بدون توجه به ماهیت وابستهٔ این گروه‌ها و انکار عمدی نقش سایر طرف‌های خارجی و خصوصاً حلقه‌های خاص در پاکستان، در حال انجام می‌باشد. این موضوع جدا از جوهرهٔ اصلی سیاست پاکستان نسبت به افغانستان، موجب عکس‌العمل ظاهری مقام های دولت در پاکستان نسبت به این بی‌توجهی عمدی و بی‌نتیجه قلمداد نمودن شکل گیری این شورا در صورت ادامهٔ این سیاست شده است.

۴- نکتهٔ قابل توجهی که به نظر می‌رسد، در نگاه مقام های دولت افغانستان مغفول مانده این است که هرگونه ناکامی احتمالی شورای عالی صلح، با توجه به ترکیب آن در دستیابی به تفاهم با گروه‌های مخالف، به مفهوم به بن بست رسیدن راه حل‌های داخلی بوده و در واقع ناکارآمدی ظرفیت‌های داخلی افغانستان را در این روند نمایان می‌نماید. این موضوع می‌تواند، به معنای ضرورت انعطاف پذیری در برابر ایده‌های طرف‌های خارجی باشد.

ج) امریکا و ناتو:

در مورد نگاه امریکا و ناتو نسبت به موضوع این شورا می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱- هرچند پذیرش عدم موفقیت در حوزهٔ نظامی به‌ویژه برای نظامیان امریکا دشوار است، اما به نظر می‌رسد که همه به نوعی غیرموثر بودن تلاش‌های نظامی در افغانستان را پذیرفته‌اند.

۲- به نظر نمی‌رسد، تشکیل شورای عالی صلح، هیجان خاصی را در میان نیروهای امریکایی و ناتو ایجاد کرده باشد. بخش‌های نظامی در امریکا و ناتو، برخلاف نظر برخی جناح‌های افغانی، آشکارا تمایل خود را بر تشدید فشار نظامی بر طالبان ابراز کرده و از آن به‌عنوان عامل فشاری برای تشویق بیشتر طالبان به روند مذاکره یاد نموده‌اند.

۳- ابراز نظر کلی در مورد اعلام حمایت از موضوع مذاکره میان دولت و مخالفان و آماده گی برای تسهیل روند این مذاکرات، در کنار عدم تاکید و تصریح بر نقش شورای عالی صلح، می‌تواند به نوعی بیان کنندهٔ بی‌اعتمادی و بی‌باوری امریکا و ناتو نسبت به نقش این شورا تلقی شود. البته هر دو طرف یعنی امریکا و ناتو، علی‌رغم این بی‌باوری، تمایل دارند، عامل تولید فرصت برای این پدیده یعنی شورای عالی صلح قلمداد شوند و هزینه عدم موفقیت شورا به حساب عدم همکاری آنها نوشته نشود.

۴- برخلاف موضع دولت افغانستان، خصوصاً در ارتباط با تشکیل شورای عالی صلح، به نظر می‌رسد، امریکا توجه بیشتری به نقش پاکستان در فرآیند استقرار صلح در افغانستان داشته و این را حداقل در شرایط فعلی به‌صورت موضوعی ثابت، در دستور کار دوجانبه قرار داده است. مجموع مباحث و نتایج حاصل از دور سوم مذاکرات استراتیژیک امریکا و پاکستان، این توجه امریکا را برجسته کرد.

۵- مخالفت روشن امریکا با هرگونهٔ مشارکت احتمالی ملامحمد عمر در روند مصالحه و تاکید بر عدم صلاحیت رهبر طالبان در ایفای هرگونه نقش سازنده در آیندهٔ افغانستان، در شرایطی که نه تنها تاکنون چنین موضعی توسط شورای عالی صلح اتخاذ نگردیده، بلکه رییس جمهور افغانستان موضعی کاملاً مخالف در گذشته‌یی نزدیک اتخاذ نموده است، نشان از ادامهٔ اختلاف نظر میان مقام های افغانی با امریکاییان بر سر این فرآیند دارد.

د) پاکستان

مناسب است در مورد پاکستان، به موضوعات زیر توجه شود:

۱- هر چند مقام های رسمی و دولتی در پاکستان با بیانی گله‌آمیز از عدم جلب نظر پاکستان در هرگونه مذاکره با طالبان انتقاد می‌کنند و این روند را بی‌نتیجه نکر می‌نمایند، اما این موضع را باید تنها تکتیک سیاسی محسوب کرد که تغییری بر ماهیت تاثیرگذار بخش‌های خاص این کشور در هرگونه فرآیند موثر در استقرار صلح در افغانستان نخواهد داشت.

۲- علی رغم خسارات ناشی از سیل در پاکستان، ارتش این کشور نشان داد، به‌عنوان تنها حزب قدرتمند سیاسی- نظامی، منسجم عمل کرده و بروز این مشکلات موجب فراموشی اولویت‌های استراتیژیک آن در معادلات منطقه‌یی نخواهد شد. استمرار رفتار دو گانه در پروژهٔ افغانستان، بزرگترین گواه بر این مدعاست.

۳- کارت افغانستان عمده‌ترین کارت چانه زنی منطقه‌یی و بعضاً بین‌المللی پاکستان محسوب می‌شود. تجربهٔ سال‌های گذشته نشان داده است که پاکستان، خصوصاً با توجه به خلای متحد منطقه‌یی استراتیژیک امریکا در مورد افغانستان، به‌خوبی از قابلیت بازی با این کارت برخوردار می‌باشد.

۴- هرچند بخشی از اعضای شورای عالی صلح در گذشته از روابط نزدیکی با پاکستان برخوردار بوده و بعید است، این روابط به‌طور کامل قطع شده باشد، اما موفقیت این شورا در مقطع کنونی، نمی‌تواند با سیاست‌های بخش‌های امنیتی در پاکستان، همخوانی داشته باشد. از نظر این بخش‌ها، ماهیت چگونگی توافق و دستیابی به اهداف مورد نظر، مهمتر از مکانیزم دستیابی به آن است.

۵- ادامهٔ حضور نظامی امریکا در افغانستان، به دلیل افزایش امکان تاثیرگذاری بر محیط داخلی پاکستان و همچنین ماهیت رفتاری ارتش و سیستم امنیتی این کشور، چه در محیط داخلی و یا منطقه‌یی، عامل محدود کننده و یا حتا تهدید کننده برای اردوی پاکستان محسوب می‌شود. از این منظر، هرگونه تعامل مثبت و تعیین کننده از سوی ارتش و سیستم امنیتی آن کشور با فرآیندهای صلح در افغانستان، در شرایطی که تکلیف خروج نیروهای نظامی خارجی از افغانستان نامشخص باشد، با تردیدهای جدی روبه‌رو می‌باشد.

هـ) گروه‌های مخالف:

در مورد این گروه‌ها باید توجه داشت که در حال حاضر، پنج جناح عمده درگیر مبارزه با نیروهای دولتی افغانستان و همچنین نیروهای خارجی مستقر در این کشور می‌باشند. دو جناح عمده متعلق به طالبان (شورای کویته و جناح حقانی) و همچنین نیروهای حزب اسلامی به رهبری حکمتیار، تندروانی به رهبری داکتر انورالحق مجاهد پسر رهبر فقید حزب اسلامی خالص مولوی خالص و سلفیان که در بیشتر در ولایت کنر فعالیت دارند، می‌باشند. علاوه بر این باید نیروهای القاعده را نیز که بعضاً در قالب این گروه‌ها و یا به‌صورت مستقل فعال می‌باشند را مورد توجه قرار داد. عمده‌ترین این نیروها که قاعدتاً موثرترین آن نیز می‌باشد را در شرایط فعلی باید شورای موسوم به کویته که رهبری آن را ملامحمد عمر بر عهده دارد، تلقی نمود؛ ضمن اینکه نمی‌توان میان این جناح و جناح موسوم به حقانی، تمایز عمده‌یی را قایل شد.

تشکیل شورای عالی صلح و حضور تعدادی از اعضای سابق طالبان در آن، تاکنون نتوانسته تغییری در مواضع کلی این جریان نسبت به تحولات داخلی افغانستان ایجاد نماید. متعاقب تشکیل این شورا، طالبان با انتشار بیانیه‌یی این اقدام را بیهوده نامید و تاکید کرد که چنین تلاش‌هایی به برقراری صلح در افغانستان کمکی نمی‌کند.

از نظر طالبان، خروج نیروهای خارجی پیش شرط هرگونه تعامل و یا فرآیند صلح است. جنگ نامتقارن طالبان که بر پایهٔ مبارزه در زمان و نه زمین، استوار می‌باشد، با برخورداری از پشتوانهٔ مطمین در آن سوی مرزهای جنوبی افغانستان، توانسته است، موقعیت آنها را در شرایط بهتری قرار دهد.

نتیجه‌گیری

۱- با توجه به اینکه شورای عالی صلح، فاقد قدرت ذاتی بوده و حدود اختیاراتش وابسته به میزان همکاری دولت افغانستان و نیروهای خارجی مستقر در این کشور می‌باشد، لذا برای پیشبرد امور نیازمند تعریف یک نقشه راه و اخذ حمایت طرف‌های ذیربط در پیگیری آن می‌باشد.

۲- یکی از موضوعات کلیدی برای دولت افغانستان، حفظ و پایداری این شورا به‌عنوان مکانیزم دستیابی به تفاهم و صلح می‌باشد. این فرآیندی است که ممکن است، نیازمند زمان بیشتر و همچنین تغییرات دیگری در ساختار آن باشد و لذا باید از هزینه شدن سریع این شورا جلوگیری نمود.

۳- افغانستان را می‌توان به واقع عمده‌ترین موضوع استراتیژیکی این بخش از آسیا نامید که نتیجهٔ تحولات آن نه تنها می‌تواند، جنوب و حوزهٔ آسیای میانه این قاره را متاثر نماید، بلکه در چگونگی حضور نیروهای فرامنطقه‌یی نیز موثر است. این اثر بخشی را می‌توان در سه موضوع زیر قابل ارزیابی دانست:

۱-۳ شکل گیری نظم امنیتی آینده در جنوب آسیا؛

۲-۳ چگونگی انتقال انرژی به جنوب آسیا و خارج از این منطقه و

۳-۳ ژیوپولتیک آیندهٔ منطقه.

شورای عالی صلح افغانستان؛ انتظارات و واقعیت‌ها

محمدرضا بهرامی

شورای عالی صلح افغانستان، در ماه میزان سال جاری، به صورت رسمی با حضور رییس‌جمهور کرزی تشکیل شد. در همین نشست، برهان‌الدین ربانی، رهبر جمعیت اسلامی و نمایندهٔ مردم بدخشان در ولسی جرگه به‌عنوان رییس این شورا معرفی شد.

مقدمه

این شورا که ظاهراً در قالب یک نهاد مستقل و غیردولتی و با هدف تسهیل درک مشترک و تفاهم میان دولت این کشور و گروه‌های مخالف سامان یافته است، دارای ۶۸ عضو از بخش‌های مختلف جامعه و حاکمیت افغانستان می‌باشد. اعضای این شورا که با نظارت رییس جمهور افغانستان برگزیده شده‌اند، شامل تعدادی از وکلای هر دو مجلس، اعضای سابق طالبان و حزب اسلامی، روسا و بزرگان اقوام، حقوقدانان، زنان، جامعهٔ مدنی و رسانه‌یی این کشور را شامل می‌شوند. در انتخاب اعضای این شورا به نظر می‌رسد تلاش شده است، تا ترکیبی فراگیر از بخش‌های مختلف جامعه را شامل شود، تا خواست و اهداف آن به‌عنوان نوعی مطالبهٔ عمومی در افغانستان قلمداد شود. این شورا به لحاظ شکلی، در اولین جلسات خود علاوه بر تدوین اساسنامه، شرح وظایف داخلی و ترسیم ساختار تشکیلاتی، مبادرت به تعیین کمیته‌های شش گانه و همچنین انتخاب و گزینش افراد در بخش‌های مختلف آن نمود.

سابقه

در دهه‌های اخیر، سابقهٔ نهادسازی و تلاش برای استقرار صلح در افغانستان، به دوران آخرین رییس جمهور مورد حمایت شوروی سابق یعنی داکتر نجیب‌الله برمی‌گردد. در طول همهٔ این سال‌ها و همواره هنگامی که شرایط به‌ویژه برای دولت‌های حاکم دشوار می‌شده، این ایده برای ظهور و بروز فرصت بیشتری پیدا می‌کرده است. در این روند، همیشه یک طرف دولت تحت حمایت خارجی‌ها بوده که قادر به تامین امنیت، ثبات و ادارهٔ کشور نبوده است و در طرف دیگر، مخالفان مسلح دولت که آنها هم تحت حمایت خارجی‌ها بوده و به کمتر از تصاحب همه قدرت راضی نبوده‌اند، قرار داشته است. تمایل دولت فعلی افغانستان به این روند نیز برخواسته از درک واقعی نسبت به دو موضوع عدم امکان حذف مخالفان و توان رو به تزاید آنها از یک سو و نقش موثر و تعیین کنندهٔ حلقه‌هایی در کشورهای همسایه بیشتر پاکستان و تا اندازه یی ایران، در استمرار بی‌ثباتی در افغانستان، از سوی دیگر بوده است. بخشی از سیاست توجه عمیق‌تر نسبت به ارتقای موقعیت قبایل در افغانستان طی سال‌های اخیر، در راستای تمایل ذکر شده و با هدف تلاش برای تقویت جایگاه فردی رییس جمهور افغانستان در میان قبایل و طبیعتاً ممانعت از خلای رهبری و یا پر شدن این خلاء توسط طالبان است. از سوی دیگر، ایجاد فاصله میان اقوام جنوب کشور با طالبان و همچنین تلاش برای ایجاد فاصله میان بخش‌هایی از رده‌های میانی و پایینی طالبان که لزوماً انگیزه‌های ایدیولوژیک را در مبارزه با دولت دنبال نمی‌کنند، با رهبری طالبان، صورت گرفته است. این سیاست کماکان در دستور کار قرار داشته و پیگیری می‌شود؛ هرچند نتایج مطلوب و رضایت بخشی به همراه نداشته است. علاوه بر این، در یک مقطع و در سال ۲۰۰۷، دولت افغانستان تلاش کرد، تا با تشکیل جرگهٔ امن منطقه‌یی با همکاری و مشارکت پاکستان، فرآیند جذب مخالفان مسلح خود را با کمک کشور همسایه فراهم نماید. این جرگه و همچنین تشکیل کمیسیون آشتی ملی به ریاست صبغت‌الله مجددی، رییس فعلی مجلس سنای این کشور، در سال ۲۰۰۸، در تحقق این مهم موثر واقع نشد.

۱- با توجه به اینکه شورای عالی صلح، فاقد قدرت ذاتی بوده و حدود اختیاراتش وابسته به میزان همکاری دولت افغانستان و نیروهای خارجی مستقر در این کشور می‌باشد، لذا برای پیشبرد امور نیازمند تعریف یک نقشه راه و اخذ حمایت طرف‌های ذیربط در پیگیری آن می‌باشد.

شورای عالی صلح افغانستان را در واقع می‌توان برآمده از جرگهٔ مشورتی صلح دانست که در جوزای سال جاری در کابل تشکیل و مصوبات آن از جمله همین شورای عالی صلح، متعاقباً در اجلاس بین‌المللی افغانستان که آن هم در کابل برگزار شد، مورد حمایت و تایید جامعهٔ بین‌الملل قرار گرفت.

ارزیابی مواضع و عملکرد چهار طرف درگیر:

الف) شورای عالی صلح

به نظر می‌رسد، چند نکته در مورد این شورا قابل توجه می‌باشد:

۱- شورا با تاکید بر حفظ استقلال، بر غیروابسته و بی‌طرف بودن تلاش دارد تا بتواند، جایگاه خود را به‌عنوان میانجی تقویت کند و فرصت‌های بیشتری را برای ادامهٔ فعالیت خود مهیا نماید.

۲- به نظر می‌رسد، شورای عالی صلح، بیش از اندازه بر برخی تماس‌های غیررسمی با افراد طالبان (همانگونه که مورد تایید رییس و برخی از اعضای آن قرار گرفته است)، تاکید کرده و تصور نموده، با این تماس‌ها می‌تواند، به یک فرآیند رسمی و تاثیرگذار تبدیل شود. در حالی‌که ساختار مبتنی بر رهبری کاریزماتیک طالبان که با حمایت همه جانبه و نظارت متمرکز حلقه‌های مشخصی در پاکستان همراه است، مانع از شکل گیری و تاثیر گذاری جناح‌های منتقد و یا مرکزگریز در میان آنها می‌شود.

۳- مواضع این شورا ظرف مدت کوتاهی که از تشکیل آن می‌گذرد، نوعی شتاب زده گی را نشان می‌دهد که قاعدتاً نباید دلیلی به جز عدم وجود سیاست منسجم و دقیق در این شورا داشته باشد. موضع رییس این شورا مبنی بر اینکه "شرایط مطرح شده از سوی دولت افغانستان و طالبان، هیچکدام نهائی نبوده و می‌تواند سر میز مذاکره تغییر کند"، بزرگترین امتیازی است که می‌توانست توسط این شورا به طرف مقابل داده شود و بیان آن تنها ضعف مفرط در مقابل گروه‌های مخالف را نشان می‌دهد. شروط دولت افغانستان برای جذب گروه‌های مخالف و از جمله طالبان مبتنی بر کنار گذاشتن اسلحه، قطع ارتباط با القاعده و پذیرش قانون اساسی افغانستان بوده است. هرچند در موضع رییس شورای عالی صلح مشخص نیست، کدام یک از این شروط سه گانه قرار است، مورد مذاکره و تغییر قرار گیرد، اما ظاهراً تنها این قانون اساسی افغانستان است که در بین این سه شرط، قابلیت چانه زنی را دارد. ورود به این بحث، به مفهوم امکان تغییر ساختار فعلی در افغانستان و همهٔ آن موضوعاتی است که از آنها طی سال‌های اخیر، به‌عنوان دستاورد یاد می‌شده است.

۴- اساس فکر تقاضا از عربستان سعودی به منظور کمک در استقرار صلح که در نخستین پیام این شورا آمده است، مشخص نمی‌باشد. قاعدتاً و بر مبنای تجربهٔ موجود، عربستان سعودی نه از لحاظ ایدیولوژیک و معنوی و نه از لحاظ کمک‌های مالی، بر طالبان نفوذی ندارد. ضمن اینکه به نظر می‌رسد، عربستان زمانی به‌صورت همه جانبه و با استفاده از تمامی ظرفیت‌های خود حاضر است، به کمک غرب و امریکا در افغانستان بیاید که توانسته باشد در عراق، مابه‌ازایی را به دست آورد. با عنایت به موارد فوق، به نظر می‌رسد، تقاضای شورای عالی صلح از عربستان، بیش از آنکه برخاسته از سیاست حساب شده و مشخصی باشد، ناشی از نوعی عوام زده گی سیاسی است.

ب) دولت افغانستان:

در ارتباط با نوع رویکرد دولت افغانستان چند نکته قابل توجه وجود دارد:

۱- نفس تشکیل این شورا و جمع نمودن بخش قابل توجهی از شخصیت‌های این کشور که بعضاً در رقابت با رییس جمهور می‌باشند، آن هم در قالبی که تعریف روشنی از میزان موفقیت آن وجود ندارد، نوعی بازی رییس جمهور افغانستان محسوب می‌شود.

۲- به نظر می‌رسد، امکان هدایت و مدیریت این پروسه برای رییس جمهور افغانستان، مهمتر از نتیجهٔ حاصل از آن می‌باشد. ص ۳

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپانه یواړې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: خادم احمد
موبایل:- ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل:- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل:- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com